

ogsaa skulde støtte den politiske Mission. Endvidere blev Repræsentationen udadtil stærkt udvidet, og Nyordningen markeredes ved en Udgiftsstigning fra 3,3 Mill. Kr. til 7,2 Mill. Kr. Der har jo allerede været afsagt Domme over Ordningen af 1921. De har lydt forskellig, og det er vel ogsaa den Dag i Dag vanskeligt at afgøre, i hvilken Grad Ordningen har gydt nyt Liv i det gamle Diplomati. De mest konservative Naturer er tilbøjelige til at sige, at denne Nyordning har bevirket, at nu er Gesandtskaberne nærmest camouflerede Konsulater; derimod vil andre hævde, at det gamle Diplomati og dets Aand lever uanfægtet videre, og at det væsentlig kun har Evnen til at repræsentere, at Gesandtskaberne i for ringe Grad har haft Evne til at optage det nye, og at der endnu staa meget tilbage at ønske. Det gaar vistnok her ligesom paa saa mange andre Omraader, at Sandheden ligger midt imellem. Jeg maa for øvrigt sige, at Evnen til at repræsentere, som man i alt Fald ikke kan frakende det gamle Diplomati, bør ikke overses og forkastes, den har sin meget store Betydning; den Diplomat, der har Evnen til at repræsentere, har ogsaa Evnen til at skaffe sig Indflydelse, som oftest da, naar ellers han har de øvrige Egenskaber, som der er Brug for i hans Kald. Selvfølgelig er Evnen til at repræsentere ikke det ene afgørende, navnlig da ikke i vore Dage. Diplomati har naturligvis ikke kunnet omdannes i den forholdsvis korte Tid, der er gaaet, selv om Ordningen af 1921 har sat meget dybe Spor. Efter mit Skøn er der dog naaet meget, Diplomati staa nu langt bedre rustet end tidligere til at varetage sine Hovedopgaver i gammel og i moderne Forstand, og disse Hovedopgaver kan man vel nærmest sammenfatte saaledes, at Diplomati er Redskabet for Regeringens Udenrigspolitik — det har altid været dets Hovedopgave —, og at det skal bistaa ved Varetagelsen af de danske Erhvervs udenrigske Interesser; dette har vel ogsaa altid været en Opgave, men den har ligget i Baggrunden; nu er den kommet i Forgrunden, og det er, som sagt, den, der var Nerven i Ordningen af 1921. Endvidere kan som en tredje Opgave nævnes Beskyttelse og Hjælp til Landsmænd i Udlandet. Til at varetage disse Opgaver har Diplomati, naar det ellers har Forstaaelse af Opgaverne, betydelige Muligheder, særlig gennem den direkte Adgang til andre Landes Regeringer, som er givet Diplomatene i Kraft af deres Stilling. Der er utvivlsomt naaet meget ude ved Gesandtskaberne i

Retning af at indføre den nye Aand, i Retning af at varetage den anden af de Opgaver, som jeg nævnte. At der staa en Del tilbage, er vel nok Tilfældet; man er vel heller ikke naaet lige vidt alle Vegne. Som et Ønske kunde jeg udtale, at Gesandtskaberne lagde noget stærkere Vægt paa en Instruktion af Valgkonsulterne; jeg tror, at en saadan Instruktion ved en dertil egnet Mand fra Gesandtskabet vilde have en ikke ringe Betydning.

Dette var nu Tjenesten udadtil. Jeg skal derefter nævne, at flere af de nyoprettede hjemlige Afdelinger, hvortil der i 1921 blev knyttet Forventninger, har gjort god Fyldest. Det er ikke her Stedet til at udbrede sig om Enkeltheder, men jeg vil dog nævne et Par enkelte Ting. Jeg vil nævne Pressebureauet. Pressebureauet redigerer nu 5 udenrigsministerielle Tidsskrifter; foruden det gamle „Udenrigsministeriets Tidsskrift“ redigerer det Tidsskrifter paa de tre Hovedsprog samt paa Spansk. Disse Tidsskrifter udgaar i et meget betydeligt Antal Eksemplarer og har været til megen Nytte særlig for dansk Erhvervsliv. Jeg skal endvidere nævne, at dette Bureau i de senere Aar har begyndt at udgive en Aar bog paa Engelsk om Danmark og danske Forhold; paa dette Omraade er vi gaaet i Spidsen, og denne Aar bog har vakt betydelig Interesse udadtil. Jeg skal nævne, at man har udsendt en Række Films om Danmark og danske Forhold, foruden at man har varetaget den egentlige Pressetjeneste, Samarbejdet med udenlandske Presse-mænd, Radiospredning o. s. v.

Det er sikkert muligt at opretholde den fornødne Kontakt med Erhvervene, uden at det sker gennem Erhvervsraadet, som blev oprettet i 1921. Dette Raad foreslaas derfor nedlagt, og til dette har Erhvervene givet deres Samtykke. Derimod har Oplysningsbureauet for Erhvervene utvivlsomt været til megen Nytte, og dette Oplysningsbureau foreslaas ogsaa bevaret, om end i indskrænket Form, som en Afdeling under den handelspolitiske Afdeling. Af andre Besparelser kan jeg nævne, at Folkeforbundskontoret nedlægges, og dets Sager henlægges under andre Kontorer. Som Bevis paa den videre Udnyttelse af Udenrigsministeriet og paa dets stigende Betydning kan jeg ogsaa nævne, at i 1913 blev der fra Ministeriet afsendt 22 000 Skrivelser, medens der i 1926 blev afsendt 70 000 Skrivelser, og i begge Tilfælde modtoges et lignende An-